

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

*Матеріали V-ої Міжнародної науково-практичної
конференції (07 січня 2021 р., м. Венеція,
(Італія), дистанційно)*

2021 р.

Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)
Міжрегіональна академія управління персоналом (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

*Матеріали V-ої Міжнародної
науково-практичної конференції
(07 січня 2021 р., м. Венеція (Італія), дистанційно)*

2021 р.

СЕКЦІЯ 3.

ПСИХОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА, ОСВІТА, ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОЛОГІЯ

Кvasnytsya I.M. <i>PROGRAM BASIS OF FORMATION OF PROFESSIONAL MOBILITY AS AN URGENT ISSUE OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE COACHES-TEACHERS</i>	102
Prushlyak O.Y., Levchuk I. Y. <i>INTERCULTURAL COMPETENCE OF A CONTEMPORARY TEACHER</i>	107
Бобир О.І. <i>ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО СВІТОБАЧЕННЯ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ</i>	110
Іваншшин Г.Я. <i>ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО ДО СПІЛКУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ</i>	113
Філіппова Л.В. <i>ВПЛИВ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ВИЩУ ФАРМАЦЕВТИЧНУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ</i>	118

Філіппова Л.В.
доцент кафедри медичної та загальної хімії,
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця
м. Київ, Україна

ВПЛИВ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ВИЩУ ФАРМАЦЕВТИЧНУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ

Виклики, що постають перед вищою фармацевтичною освітою України на сучасному етапі, актуалізують проблему дослідження стану й перспектив її розвитку з метою розроблення відповідної стратегії підготовки фармацевтів. Необхідність такої стратегії продиктована вимогами суспільства і держави до підготовки конкурентоспроможних, мобільних, компетентних спеціалістів із фармації.

Суттєвий внесок у розроблення різних аспектів розвитку фармацевтичної освіти здійснили І. Зупанець, З. Мнушко, В. Черних (підготовка кадрів для фармацевтичної галузі), Котвицька, І. Ніженковська (напрями перебудови фармацевтичної науки), І. Булах, Коновалова Л.В. (системи обліку й основи економіки у фармації), Рева Т.Д. (впровадження компетентнісного підходу) та інші.

Зважаючи на професійну орієнтованість, досліджуваної нами проблеми навчання хімічних дисциплін, варто зосередити увагу на особливостях функціонування фармацевтичної галузі в нашій державі. Розвиток національної вищої фармацевтичної освіти супроводжується актуальними вимогами громадян, суспільства й держави до підготовки конкурентоспроможних на ринку праці спеціалістів із фармації, забезпеченні доступної та ефективної фармакоterapiї і профілактики захворювань населення.

Зважаючи на той факт, що наразі фармацевтична практика розширюється через надання терапевтичної та інформаційної підтримки пацієнту в розумінні механізмів захворювання та методів його лікування, застосуванні лікарських засобів, необхідно враховувати професійну орієнтованість хімічних

дисциплін стосовно терапевтичної та хірургічної практики. Зокрема, надання усе більше нових допоміжних засобів, що зменшують трудомісткість операцій: клей для склеювання ран, різні штучні вироби тощо.

Таким чином, хімія завжди відігравала і продовжує відігравати одну з провідних ролей у фармації та медицині. А дослідження особливостей розвитку кожного історично-суспільного етапу в галузі фармації та медицини, дає змогу встановити особливості підготовки спеціалістів з хімічних дисциплін для фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я [1, 2].

Згідно Болонського процесу є відмінність в отриманні медичної освіти на до дипломному та післядипломному етапі. Наприклад, в Європі нема спеціальності «педіатрія», «медико-профілактична справа», «медична психологія», а є лікар загальної практики. Реформування системи вищої медичної та фармацевтичної освіти триває дотепер. Викладачі поступово узгоджують програми відповідно до європейських вимог і стандартів. Відбувається модернізація традиційних методів викладання, вони поєднуються з більш сучасними, орієнтованими на інтерактивну взаємодію.

Кредитно-модульна система (ECTS) передбачає плавний перехід від традиційної схеми «навчальний семестр, навчальний рік, курс» замінити на модуль та кількість кредитів. Оцінка студента за дисципліну є рейтинговою та визначається як середнє арифметичне оцінок за кожний модуль. Студент виконує систематично роботу протягом року, викладач спонукає його до активної пізнавальної діяльності. Студент навчається організовувати свою самостійну роботу, забезпечуючи конкурентоспроможність вітчизняного диплому на ринку праці як в Україні, так і в Європі. Навчання за кредитно-модульною системою розширює можливості студентів здобувати вищу освіту на Батьківщині та закордоном і бути конкурентоспроможним на ринку праці як і нашій країні, так і за кордоном. Для оцінювання навчальних досягнень використовується шкала ECTS, яка поєднує в собі переваги

критеріальної шкали оцінювання (традиційної для нашої системи освіти) та нормованої (такої, що базується на припущенні про нормальний закон розподілу оцінок, отриманих студентами), приводячи результати оцінювання в єдиний цілком зрозумілий і обґрунтований вигляд.

Не можна залишити поза увагою і такий важливий для системи фармацевтичної освіти факт як створення нової спеціальності «Промислова фармація». В Україні сконцентровані великі фармацевтичні підприємства, сировинна база, кадровий потенціал, чим і засвідчується перспективність розвитку в освіті напрямку, що пов'язаний з промисловою фармацією.

Ця спеціальність яскраво ілюструє нерозривність хімічної та фармацевтичної освіти і її відкриття є знаковим для професійно орієнтованого навчання хімічних дисциплін [3]. «Промислова фармація» у 1992 р. була віднесена до напрямку «Хімічна технологія та інженерія», а згодом переросла в спеціальність «Технологія фармацевтичних препаратів» у напрямку «Фармація». Створення в Україні такої спеціальності стало велінням часу, оскільки в колишньому СРСР фахівців для фармацевтичної промисловості готували лише у Ленінградському хіміко-фармацевтичному інституті (сьогодні Санкт-Петербурзька державна фармацевтична академія). Україна одна із небагатьох республік колишнього СРСР, якій вдалося зберегти і відчутно примножити потенціал фармацевтичної промисловості. Ця спеціальність до певної міри є інженерним (технологічним) напрямком, випускникам спочатку надавалась кваліфікація інженер-технолог, і потребує дещо інших, подекуди глибших і ширших знань з хімічних дисциплін. Випускники фармацевтичних факультетів за даною спеціальністю мали досить широке поле для працевлаштування, оскільки знаходили можливість працювати не лише у фармацевтичній промисловості, а й у хімічній, парфумерно-косметичній, харчовій, органах санітарно-гігієнічного контролю, управліннях у справах захисту прав споживачів (контроль якості продукції та її сертифікація) тощо.

З того часу фармацевтична освіта за спеціальністю «Промислова фармація» зайняла свою нішу в вищій освіті України, зазнавши згодом певних трансформацій.

Наприкінці 2016 року розпочалася підготовка магістрів фармації за освітньою програмою спеціальності «226 Фармація. Промислова фармація» за навчальними планами «Фармація, промислова фармація», «Технології фармацевтичних препаратів». Ця спеціальність відноситься до галузі знань 22 «Охорона здоров'я», після завершення навчання випускникам присуджується ступінь «Магістра» та присвоюється кваліфікація «Магістр фармації. Провізор».

Трансформаційні зміни, що відбуваються у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я та системі фармацевтичної освіти, ставлять перед теорією і методикою навчання хімічних дисциплін нові задачі та нові виклики, які потребують нових підходів та засобів для їх втілення. На жаль, наразі не вдалося забезпечити випереджувачий характер освіти стосовно розвитку фармацевтичної промисловості. Насамперед через відсутність належного матеріального забезпечення і ми цілком поділяємо думку академіка НАН України В. Черних, висловлену на урочистих заходах з приводу 25-річчя створення спеціальності «Промислова фармація», що виходом з ситуації, яка склалася може стати політика тісної співпраці з виробництвом, представниками вітчизняної промислової фармації.

Сьогодні на часі розроблення дидактики дуальної освіти, яка поєднує в собі міцну теоретичну підготовку та практичну, прикладну. Великою мірою це стосується хімічних дисциплін, оскільки саме професійна складова дає змогу глибоко зрозуміти, сприйняти та міцно засвоїти їх теоретичну основу.

Список використаних джерел:

1. Філіппова Л.В. Сучасні вимоги до фармацевтичної освіти в Україні. *Педагогічні науки*. 2018. Херсон. Вип. LXXXI (81). С. 208–211.

2. Філіпова Л.В. Розвиток фармацевтичної освіти в Україні. *Педагогічні науки*. 2018. Херсон. Вип. LXXXII (82). С. 39–42.

3. . Філіпова Л.В., Калібабчук В.О., Сергієнко П. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх фахівців фармацевтичної галузі у процесі вивчення хімічних дисциплін. *Медицина освіти*. 2007. № 3. С. 78–82.